Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-142 d.d. 27 maart 2014
(mr. P.A. Offers, voorzitter, mr. B.F. Keulen en mr. A.W.H. Vink, leden en mr. S.N.W. Karreman, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft niet zozeer een concrete Klacht aan de Commissie voorgelegd, maar wil informatie van Aangeslotene om daarmee een nog aanhangig te maken Klacht of gerechtelijke procedure te kunnen onderbouwen. De Commissie is van oordeel dat nu aldus geen sprake is van een Klacht als bedoeld in het Reglement, zij niet bevoegd is om de onderhavige zaak te behandelen en te beslissen. Verder heeft Consument zijn vordering tot het overleggen door Aangeslotene van afschriften gebaseerd op artikel 843a Rv. Het gaat hier om een bevoegdheid die in dit artikel aan de burgerlijke rechter is toegekend. Het is niet aan de Commissie om aan dit wetsartikel uitvoering te geven.
Commissie niet bevoegd.

Consument,

tegen

Aegon Levensverzekering N.V., gevestigd te Leeuwarden, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende klachtformulier met bijlagen, ontvangen op 24 juni 2013;
- de brief van 14 augustus 2013 van Consument;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies als bindend aanvaarden.
Op verzoek van beide partijen heeft de Commissie afgezien van een mondelinge behandeling van het geschil.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1 Consument heeft met ingang van 10 december 1991, toen hij 16 jaar oud was, via een tussenpersoon bij Aangeslotene een beleggingsverzekering afgesloten. De einddatum van de verzekering is 10 november 2040.

4. De vordering en grondslagen

4.1 Consument vordert dat Aangeslotene hem afschrift verstrekt van:
- de overeenkomst tussen Aangeslotene en de tussenpersoon, althans van alle contacten/correspondentie tussen hen met betrekking tot zakelijke afspraken en betalingen van Aangeslotene aan de tussenpersoon voor door laatstgenoemde verrichte diensten met betrekking tot de totstandkoming van de onderhavige verzekeringsovereenkomst;
- de declaratie van de tussenpersoon, althans diens daaraan gelijk te stellen uiting aan Aangeslotene ter zake van vergoeding door Aangeslotene aan de tussenpersoon in het kader van ten aanzien van de onderhavige verzekeringsovereenkomst verrichte werkzaamheden, en het bewijs van betaling daarvan door Aangeslotene.

4.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.
- Aangeslotene weigert de gevraagde afschriften aan Consument te verstrekken. Consument heeft bij deze afschriften een redelijk belang wegens een mogelijke civiele procedure tegen Aangeslotene en/of de tussenpersoon naar aanleiding van de bij het tot stand komen van de verzekering gepleegde misleiding onder meer wat betreft de aard van de door Consument gesloten overeenkomst en de in rekening gebrachte zeer hoge kosten. Door kennisneming van die afschriften zal zijn vast te stellen dat deze tussenpersoon de tussenpersoon van Aangeslotene was, welke beloningsafspraken zij gemaakt hebben en in welke mate instructies van Aangeslotene aan de tussenpersoon hebben bijgedragen aan de misleiding van Consument. Aangeslotene heeft geen enkel belang erbij om de gevraagde stukken niet te verstrekken tenzij zij iets te verbergen heeft. Bovendien vallen de gevraagde bescheiden onder de bereidverklaring van Aangeslotene om aan hem alle bescheiden ter beschikking te stellen die betrekking hebben op haar relatie met Consument.
- Artikel 843a van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv) beoogt een partij bij een (mogelijk) geschil inzage te geven in bescheiden teneinde die partij in staat te stellen hetzij om zijn vordering of verweer aan de hand van deze bescheiden verder met feiten te onderbouwen, hetzij om na kennisneming van deze bescheiden de conclusie te trekken dat zijn vordering of verweer voldoende feitelijke grondslag ontbeert (Kluwer Groene serie Burgerlijke Rechtsvordering - verder te noemen: Groene serie Rv -, kernoverzicht bij artikel 843a). Het verzoek van Consument voldoet aan de eisen die artikel 843a Rv stelt.
- Onder een rechtsbetrekking, bedoeld in artikel 843a Rv, vallen alle rechtsverhoudingen waarover partijen een geschil kunnen hebben (Groene serie Rv, aant. 3.3).

Groene serie Rv, aant. 3.4 vermeldt: '(…) Het kan echter ook bescheiden betreffen waarbij degene die inzage verlangt, niet als partij betrokken is, bijvoorbeeld een door de wederpartij met een derde gesloten overeenkomst. Ook die bescheiden kunnen van belang zijn voor de beoordeling van het voorliggende (bestaande of mogelijk te verwachten) geschil. (Kamerstukken II 2011/2012, 33079, nr. 3 p. 11)'.
- Het begrip rechtsbetrekking moet dus ruim worden uitgelegd. Artikel 843a Rv eist niet dat de verzoeker partij bij de overeenkomst is. Bovendien suggereert het standpunt van Aangeslotene, inhoudende dat zij ten laste van Consument kosten aan de tussenpersoon heeft voldaan, dat Consument partij is bij de verhouding tussen Aangeslotene en de tussenpersoon. Dit geldt temeer omdat Aangeslotene van mening is dat de grondslag voor de betaling voor rekening van Consument is dat deze tussenpersoon de tussenpersoon van Consument is.
- Door de gevraagde bescheiden niet over te leggen handelt Aangeslotene bovendien onrechtmatig, in strijd met de redelijkheid en billijkheid en met haar zorgplicht.

4.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.
- De klacht is niet-ontvankelijk omdat deze niet voldoet aan de definitie van het begrip klacht: 'Elke blijk van onvrede inzake een Financiële dienst tussen een Consument en een of meer Aangeslotene(n)' in artikel 1 van het Reglement van de Commissie.
- De aanvraag voor de onderhavige verzekering is kennelijk een gevolg geweest van een overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 van het Burgerlijk Wetboek tussen Consument en de tussenpersoon. Aangeslotene heeft vervolgens conform deze aanvraag de verzekeringsovereenkomst opgesteld. Zij ontkent het door Consument gestelde dat zij aan de tussenpersoon instructies heeft verstrekt over de door deze te geven adviezen.
- Volgens artikel 15 lid 1 van de Wet Assurantiebemiddelingsbedrijf 1991 had de assurantietussenpersoon jegens de verzekeraar aanspraak op provisie over alle tot zijn portefeuille behorende verzekeringen. Een door bemiddeling van de tussenpersoon tot stand gekomen verzekering behoorde tot zijn portefeuille zolang deze daaruit niet was overgeboekt. In het verlengde daarvan maakten verzekeraars met assurantietussenpersonen afspraken over de te vergoeden provisie. De verzekeringnemer was daarbij geen partij. Aangeslotene heeft aan de tussenpersoon voor zijn werkzaamheden in verband met de totstandkoming van de onderhavige verzekering provisie betaald. Deze provisie heeft Aangeslotene vervolgens verrekend met de door Consument betaalde premies.
- Artikel 843a Rv stelt drie cumulatieve voorwaarden, namelijk 'rechtmatig belang', 'bepaalde bescheiden' en 'partij zijn bij een rechtsbetrekking'.
- Consument heeft geen rechtmatig belang bij inzage van eventueel tussen Aangeslotene en de tussenpersoon gemaakte afspraken respectievelijk tussen hen gevoerde correspondentie met betrekking tot de door Consument gesloten verzekering. Consument wil inzage in deze bescheiden omdat hij tegen Aangeslotene een procedure wil starten teneinde compensatie te krijgen voor door haar ingehouden kosten. De gevraagde bescheiden zijn niet relevant voor de beoordeling van het geschil. Niet kan gesteld worden dat als de gevraagde bescheiden niet ter

beschikking komen Aangeslotene ten koste van Consument een onredelijk voordeel zou krijgen.
- Bovendien is Consument geen partij bij de rechtsbetrekking waarop de gevraagde bescheiden betrekking hebben. De Groene serie Rv vermeldt onder meer: 'Het verzoek tot inzage moet volgens de wettekst betrekking hebben op bescheiden aangaande een rechtsbetrekking, waarbij degene die inzage vraagt, partij moet zijn. Dit vereiste wordt doorgaans zo verstaan dat de bescheiden relevant moeten kunnen zijn voor de beoordeling van het geschil met het oog waarop verstrekking wordt gevraagd.' Consument wenst een procedure te starten tegen Aangeslotene omdat hij van mening is dat zij kennelijk onrechtmatig kosten in rekening heeft gebracht. De door Consument gevraagde bescheiden zijn echter voor de beoordeling van het onderliggende geschil niet relevant. Wel is Aangeslotene vanzelfsprekend te allen tijde bereid om aan Consument alle bescheiden ter beschikking te stellen die betrekking hebben op haar relatie met Consument.
- Aangeslotene wijst op artikel 843a lid 4 Rv. De gevraagde bescheiden zijn onnodig voor een behoorlijke rechtsbedeling in een procedure van Consument tegen haar.

5. Beoordeling

5.1 Consument vordert van Aangeslotene afschrift van met de tussenpersoon gesloten overeenkomsten en gewisselde correspondentie die betrekking heeft op de door hem via de tussenpersoon bij Aangeslotene afgesloten beleggingsverzekering. Consument baseert zijn vordering op het bepaalde in artikel 843a Rv. Hij stelt deze stukken nodig te hebben ter onderbouwing van een eventueel nog tegen Aangeslotene en/of de tussenpersoon aanhangig te maken procedure ter zake van aan hem in rekening gebrachte kosten van de beleggingsverzekering.

5.2 De Commissie dient eerst te beoordelen of Consument in zijn vordering kan worden ontvangen.

5.3 Ingevolge het bepaalde in artikel 9.1 van het Reglement Ombudsman & Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (het Reglement) behandelt en beslist de Geschillencommissie (over) Klachten van individuele Consumenten tegen Aangeslotenen. Blijkens artikel 1 van het Reglement is een Klacht: *Elk blijk van onvrede inzake een Financiële dienst tussen een Consument en een of meer Aangeslotene(n).*

5.4 De Commissie stelt vast dat de Consument met de door hem ingestelde vordering niet zozeer een concrete Klacht ter behandeling en beslissing aan de Commissie heeft voorgelegd, maar dat hij daarmee uitsluitend beoogt informatie van Aangeslotene te verkrijgen teneinde daarmee een eventueel nog aanhangig te maken Klacht of gerechtelijke procedure te kunnen onderbouwen. De Commissie is van oordeel dat nu aldus geen sprake is van een Klacht als bedoeld in het Reglement, zij niet bevoegd is om de onderhavige zaak te behandelen en te beslissen.

5.5 Ook overigens geldt dat de vordering op de door Consument voorgestelde grondslag niet kan worden toegewezen. Artikel 843a Rv bepaalt dat hij die daarbij een rechtmatig belang heeft een afschrift of uittreksel kan vorderen van bepaalde bescheiden aangaande een rechtsbetrekking waarin hij partij is. Artikel 843a Rv biedt

Consument daarmee de mogelijkheid om - onder voorwaarden - bij de burgerlijke rechter afschrift van bepaalde stukken te vorderen. Anders dan Consument meent geeft het bepaalde in artikel 843a Rv de Commissie niet de bevoegdheid te bepalen dat Aangeslotene bepaalde bescheiden dient te verschaffen. Die beslissing is voorbehouden aan de burgerlijke rechter. Nu gesteld noch gebleken is dat op Aangeslotene anderszins een wettelijke of contractuele verplichting rust om afschrift van de verzochte stukken aan Consument te verstrekken, kan de vordering van Consument in het kader van de onderhavige procedure ook daarom niet worden toegewezen.

5.6 Hetgeen hiervoor is overwogen leidt tot de slotsom dat Consument niet in zijn vordering kan worden ontvangen. Al hetgeen partijen verder nog hebben gesteld, kan niet tot een andere beslissing leiden en zal verder onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie verklaart bij wege van bindend advies de klacht niet-ontvankelijk.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.